

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kilpailunrajoituksista
annetun lain 2 ja 20 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kilpailunrajoituksista annettua lakia muutettavaksi siten, että voimassa olevasta laista poistettaisiin viittaus maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä annettuun lakiin. Viimemainittu laki tuli kumotuksi Suomen liityttyä Euroopan unionin (EU) jäseneksi.

Kilpailunrajoituksista annettua lakia ehdote-

taan lisäksi muutettavaksi siten, että kilpailuvirasto voi antaa apua Euroopan yhteisöjen komissiolle sen suorittamien tutkimusten toimeenpanemiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kilpailunrajoituksista annetun lain 2 §:n 2 momentin (447/94) mukaan lakia ei sovelleta maataloustuottajien tai heidän yhteisöjensä tekemiin, maataloustuotteiden alkutuotantoa koskeviin sopimuksiin, päätöksiin tai näihin rinnastettaviin menettelyihin silloin, kun ne edistävät maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä annetun lain (1518/93) 1 §:ssä mainittujen tavoitteiden toteuttamista. Markkinajärjestelmästä annetun lain tavoitteena oli turvata maataloustuottajille oikeudenmukainen tulotaso, varmistaa maataloustuotteiden markkinointi ja kehittää niiden laatua, edistää maatalouden tuottavuutta ja alentaa kustannustasoa sekä turvata elintarvikkeiden saatavuus ja saada aikaan kohtuulliset kuluttajahinnat.

Suomessa Euroopan unionin (EU) jäsenyyden johdosta laki maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä on kumottu ja voimaan ovat tulleet Euroopan yhteisön (EY) maatalouden markkinajärjestelmiä koskevat asetukset. EY:n markkinajärjestelmiä koskevat säännökset korvasivat kokonaan Suomen maataloustuotteiden markkinajärjestelmän.

Kilpailunrajoituksista annetun lain 2 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kilpailunrajoituksista annettua lakia ei sovelleta maataloustuotteiden alkutuotantoa koskeviin järjestelyihin, mikäli ne edistävät maatalouden tuottavuuden lisäämistä, markkinoiden toimivuutta, elintarvikkeiden saatavuutta, kohtuullisten kuluttajahintojen saavuttamista ja alentavat kustannustasoa. Kysymyksessä on tekninen muutos.

Euroopan yhteisön kilpailusääntöjen tarkoituksena on estää kilpailun rajoittaminen Euroopan unionissa. Euroopan yhteisöjen komission tehtävänä on valvoa kilpailusääntöjen noudattamista. Mikäli komissio epäilee yritysten rikkoneen kilpailusääntöjä, on sillä oikeus suorittaa yrityksissä tutkimuksia todistusaineiston löytämiseksi.

EY:n kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta ja komission oikeuksista tehdä tarkastuksia yrityksiin säädetään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan nojalla annetuissa asetuksissa, joita ovat perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus (ETY) N:o 17/62, kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisä-

vesiliikenteeseen annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1017/68, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan yksityiskohtaisesta soveltamisesta meriliikenteeseen annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4056/86, menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3975/87 ja yrityskeskittymien valvonnasta annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 4064/89, sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksessa ja sen soveltamispäätöksissä tarkoitettujen tarkastuksia toimittamaan määrättyjen komission virkamiesten ja edustajien toimivallan määrittämisestä tehtyissä komission päätöksessä 379/84/EHTY. Komission oikeuksista tehdä tarkastuksia yrityksiin säädetään lisäksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 79 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta syrjinnän poistamiseksi kuljetusmaksuista ja -ehdoista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) n:o 11/60.

Kilpailusäännöt, jotka sisältyivät jo Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen, sisältyvät myös Suomen liittymisasiakirjan liitteisiin. Kyseiset materiaaliset säännökset eivät tämän esityksen johdosta muutu, vaan kyseessä on tekninen muutos, jolla kilpailuviraston ja

läänihallituksen velvollisuus avustaa EFTAn valvontaviranomaisen virkamiehiä, muutetaan velvollisuudeksi avustaa komission virkamiehiä.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia eikä taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä kauppa- ja teollisuusministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**kilpailunrajoituksista annetun lain 2 ja 20 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/92) 2 §:n 2 ja 5 momentti sekä 20 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (447/94) sekä 2 §:n 5 momentti ja 20 §:n 1 ja 2 momentti 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (448/94), seuraavasti:

2 §

Tätä lakia ei sovelleta maataloustuottajien tai heidän yhteisönsä tekemiin, maataloustuotteiden alkutuotantoa koskeviin sopimuksiin, päätöksiin tai näihin rinnastettavaan menettelyihin silloin, kun ne edistävät maatalouden tuotavuuden lisäämistä, markkinoiden toimivuutta, elintarvikkeiden saatavuutta ja kohtuullisten kuluttajahintojen saavuttamista sekä alentavat kustannustasoa.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei koske niitä kilpailuviraston toimenpiteitä, joista Euroopan yhteisöjen säädöksissä erikseen säädetään.

20 §

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Kilpailuvirastolla on velvollisuus Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä toimittaa tutkimukset siten kuin Euroopan yhteisöjen säädöksissä säädetään.

Kilpailuvirasto avustaa lisäksi komissiota tutkimusten suorittamisessa siten kuin niistä säädetään Euroopan yhteisöjen säädöksissä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 1995

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain 2 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/92) 2 §:n 2 ja 5 momentti sekä 20 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (447/94) sekä 2 §:n 5 momentti ja 20 §:n 1 ja 2 momentti 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (448/94), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Tätä lakia ei sovelleta maataloustuottajien tai heidän yhteisönsä tekemiin, maataloustuotteiden alkutuotantoa koskeviin sopimuksiin, päätöksiin tai niihin rinnastettaviin menettelytapoihin silloin, kun ne edistävät *maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä annetun lain (1518/93) 1 §:ssä* mainittujen tavoitteiden toteuttamista.

Tätä lakia ei sovelleta maataloustuottajien tai heidän yhteisönsä tekemiin, maataloustuotteiden alkutuotantoa koskeviin sopimuksiin, päätöksiin tai niihin rinnastettaviin menettelyihin silloin, kun ne edistävät *maatalouden tuottavuutta, markkinoiden toimivuutta, elintarvikkeiden saatavuutta ja kohtuullisten kuluttajahintojen saavuttamista sekä alentavat kustannustasoa.*

Mitä 4 momentissa säädetään, ei koske niitä kilpailuviraston toimenpiteitä, joita *Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) ja valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta tehty EFTA-valtioiden sopimus (EUV-sopimus) sekä niiden pöytäkirjat edellyttävät.*

Mitä 4 momentissa säädetään, ei koske niitä kilpailuviraston toimenpiteitä, joista *erikseen säädetään Euroopan yhteisöjen säädöksissä.*

20 §

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Kilpailuvirastolla on velvollisuus *EFTAn valvontaviranomaisen* pyynnöstä suorittaa tutkimukset, joista määrätään *EUV-sopimuksen pöytäkirjassa 4.*

Kilpailuviraston ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Kilpailuvirastolla on velvollisuus *Euroopan yhteisöjen komission* pyynnöstä suorittaa tutkimukset *siten kuin Euroopan yhteisöjen säädöksissä säädetään.*

Kilpailuvirasto avustaa lisäksi *EFTAn valvontaviranomaista* tutkimusten suorittamisessa siten kuin niistä määrätään *EUV-sopimuksen pöytäkirjassa 4.*

Kilpailuvirasto avustaa lisäksi *komissiota* tutkimusten suorittamisessa siten kuin niistä *säädetään Euroopan yhteisöjen säädöksissä.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .